

nærmere, men jeg vil derimod udtale, at jeg ikke tror, at det vil være rigtigt i sin Almindelighed at komme bort fra den religiøse Ed. Jeg skønner dog paa den anden Side ikke, at den Ordning af dette Forhold, som er given i Lovforslaget, er ganske heldig. Jeg tror, at man bør komme til en klar og ubetinget Fyldestgørelse af Religionsfrihedens Krav paa dette Omraade, og den Retning, i hvilken vi da bør gaa, bør vistnok være den samme, som er fulgt ved den norske Lov af 1893. Her er den religiøse Ed bibeholdt omtrent i lignende Form som her. Det hedder: „Det sværger jeg, saa sandt hjælpe mig Gud den Almægtige og Alvidende.“ De ville altsaa se, at Ordene „og hans hellige Ord“ findes ikke. Men saa siges der fremdeles, at „Personer, der høre til en Trosbekendelse, som ikke tillader Ed, skulle i de Tilfælde, hvor Ed kræves, under samme Ansvar, som om Ed var aflagt, i Stedet for Ed afgive en højtidelig Forsikring.“ Og fremdeles hedder det: „Det samme skal tilstedes Personer, som vægre sig for at aflægge Ed, fordi dette strider mod deres religiøse Opfatning, eller fordi de ikke tro paa en almægtig og alvidende Gud.“ Disse Personer skulle saa i Stedet for at aflægge Ed afgive en Forsikring paa Ære og Samvittighed med samme Virkning og samme Vægt i alle Retninger som Eden. Det er noget saadant, vi ogsaa maa komme til her. Det er den samme Vej, man har fulgt i England ved en Lov, som endda er en Del ældre, og jeg antager ikke, at Retsikkerheden vil lide derved. Hvis man ikke i Almindelighed vil afskaffe den religiøse Ed, maa man gøre saadanne Indrømmelser til Religionsfriheden, som her ere gjorte, og som kunne gøres uden at tilsidesætte Retssikkerheden. Thi hvad der i saa Henseende kan gaa paa fyldestgørende Maade i Norge og England, maa formentlig ogsaa kunne gaa her.

Jeg vil i alt Fald paa det varmeste anbefale denne Sag til det eventuelle Fællesudvalgs Overvejelse. Og jeg tror, at hvad enten vi faa denne store Reform, som her er Tale om, virkeliggjort eller ikke, maa vi i en nær Fremtid komme til en Løsning af Trosfrihedens Krav paa dette Omraade. Naar man for over 50 Aar siden har givet Religionsfrihed her i Landet, og naar man allerede da, som det vil ses i Spandets Lovforslag, var opmærksom paa, at dette krævede Ændringer i den almindelige Lovgivning vedrørende Eden, saa er det tilvisse ikke for tidligt, at vi nu komme til saadanne Ændringer, og

det, hvad enten den store Retsreform gennemføres eller ikke.

Formanden: Ifølge Forretningsordenen forhandles ved 3dje Behandling af Lovforslag „Ændringsforslagene, de Paragraffer, hvortil de ere stillede, og Lovforslaget som Helhed“. Nogen Forhandling om de Enkeltheder, det ærede Medlem har fremdraget, vil derfor ikke ved denne Lejlighed kunne finde Sted.

Svend Høgsbro: Jeg skal — særlig da den højtærede Formand nu har gjort opmærksom paa, at dette Spørgsmaals nærmere Forhandling ikke kan optages ved denne Lejlighed, — indskrænke mig til at henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at den Form, som han oplyser, at den paagældende Bestemmelse har faaet i den norske Lov, paa det allernærmeste er den samme, som stod i det oprindelige Lovforslag, saaledes som det var affattet fra Kommissionens Side, og som det blev forelagt os her for tre Aar siden. Der var i dette Ting eller i alt Fald fra dets Fleritals Side og ogsaa fra de forskellige Mindretals Side, som havde dannet sig i denne Sag, stor Sympati for, at man skulde blive staaende ved den Bestemmelse, og det skyldes andre Hensyn, Modstand fra anden Side, at man naaede til det Kompromis, som nu foreligger. Men det ærede Medlem vil jo vide, at dette er et Spørgsmaal, som danner et af de væsentligste Uoverensstemmelsespunkter mellem det andet Ting og dette, idet man fra det andet Tings Side end ikke har villet gaa saa vidt i at reformere paa dette Omraade, som vi altsaa i vort Kompromis gik. Dette Spørgsmaal vil altsaa utvivlsomt blive Genstand for Forhandlinger i Fællesudvalget. Det glæder mig som forhenværende Ordfører for den Del af Lovforslaget at faa Støtte for mit Standpunkt ikke blot nu fra det ærede Medlem, men ogsaa fra det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (K. Bjerre) og fra det Præstekonvent, hvis Resolution han omtalte her forleden. For øvrigt skal jeg, da det er 3die Behandling, der foreligger, indskrænke mig til at anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Formanden: Jeg skal udsætte Afstemningen til et senere Tidspunkt.